

Számok mögött arcok

Előző számunkban alapos vizsgálat tárgyává tettük a *Népszabadság* minden hó első szombatján megjelenő mellékletének, a *Könyvszemlének* augusztusi számát. Akkor ígéretet tettünk, hogy nem zárjuk le a „Szemle szemléjét”.

Miért? Könnyen válaszolhatunk erre. A *Népszabadság* saját bevallása szerint, de a postai statisztika szerint is, a legnagyobb példányszámban elkélt napilapunk, amelyet „naponta egymillió ember olvas”. Ez bizony egy 10 milliós ország vonatkozásában nagyon jelentős dolog. Ilyen olvasottság mellett bizonyos minőségi átlényegülés is végbe megy: a lap, amelyet rendszeresen ekkora néptömegek olvasnak, amely napról napra képes megszólítani a nemzet tetemes hányadát, tulajdonképpen már nem is sajtótermék, de politikacsínáló, közhangulatot alakító hatalom. Ahol is egy helyzet-elemzés, egy odavetett jelző, egy indirekt módon megfogalmazott vélemény, egy csúsztatás vagy akár egy ostoba sajtóhiba is, hatékony módon befolyásolni képes százezrek véleményét, kialakuló meggyőződését. Ez – és nyilván egyetértenek velünk ebben a *Népszabadság* szerkesztői is – páratlan szépségét és izgalmát jelentheti az ott dolgozásnak. De nemcsak azt. Mert amilyen mértékben egyedülálló hazánkban a *Népszabadság* olvasottsága – szerintünk –, ugyanolyan *egyedülálló mértékben kell hogy átérezzék azt a szakmai, erkölcsi, nemzeti felelősséget, amely ez miatt rájuk nehezedik*. Mert minden, amit közölnek, naponta egymillió ember olvasmányává lesz, hihetetlen súlyú felelősséget rak rájuk: mit közöljenek, mit ne? Azzal persze egyet kell értenünk, hogy a hír az hír, amit – normális körülmények között legalábbis – nem a redakciókban szülnék, tehát továbbadásuk felelőssége sem az övéké. Eszembe nem jutna a *Népszabadságot* felelőssé tenni a kellemetlen meteorológiai közleményekért. De hát van azért abban más is, mint pusztá, meztelen híranyag.

És pontosan ebből a szempontból tűnik nagyon közlékenynek – hogy ne mondjam: árulkodónak – a *Könyvszemléjük*. Ebben – már csak a műfajból következőleg is: könyvismertetések, irodalmi beszélgetések, olvasónaplók – korlátlan teret kaphat a szubjektivitás, az általuk jónak vagy üdvözítőnek tartott minőség propagálása. Feltéve, bár nem elhíve, hogy a *Népszabadság* a klasszikus sajtóetika szabályai szerint hasábjain mást sem csinál, mint tárgyilagosan és pártatlanul informál, ezáltal a lap munkatársai arctalanul és személytelenül szolgálják csupán a tájékoztatás ügyét. Egyedül a

Könyvszemle ad rá lehetőséget, hogy bepillantsunk a *Népszabadság* fejléce alatt dolgozók emberi elkötelezettségeibe, szubjektív elfogultságaiba – hiszen kinek ne volnának ilyenjei? –, és egyáltalán azokba az érzelmekbe, amelyek mozgatják őket.

E bevezető mögött megtalálható a *Könyvszemle* 1994. június 4-e és 1995. augusztus 5-e között megjelent 15 számának repertórium. Feldolgozásakor kizárólag mennyiségi szempontokat tartottunk szem előtt. Vagyis, nem kvalitatíve, kizárólag kvantitatíve dolgoztuk fel az ott megjelent írásokat. *Célunk a mennyiségi csoportosítás, a számszaki, az arányokat bemutató megjelenítés volt*. Hogy azután ezekből az adatokból ki milyen következtetés levonására lát okot, már nem a mi asztalunk. Fogalmazhatnánk úgy is, hogy ez a repertórium kvázi híryanagyként van kezelve folyóiratunkban, adatszerűen. Hogy a bölcs ember a legnépábrándító adatokból is néha nagyon harsány következtetés levonására képes, az megint más dolog. Mi mindenesetre bízunk benne, hogy sok bölcs ember olvassa a *Havi Magyar Fórumot*.

Mielőtt a repertórium néhány szembeötlő sajátosságát közzétennénk, tisztáznunk kell két fogalmat. Az alábbiakban ugyanis következetesen használni fogunk két, sokak szerint idejétmúlt jelzőt: *népi és urbánus*. A *Havi Magyar Fórum* saját profilját három jelzővel szokta körülírni: keresztény, nemzeti, konzervatív szellemi műhely vagyunk. Ezen deklarált konzervativizmusunkra hivatkozva merjük feltámasztani, ezt a sokak által már – talán túl korán is eltemetett, két minőségjelzőt: népi és urbánus. A két fogalmat pontosan abban az értelemben használjuk, amit eredetileg is jelentettek, és amit a későbbi évtizedek irodalomtudományi elemzői tulajdonítottak nekik. A témának hatalmas irodalma van, ezúttal nem foglalkozunk vele részletesebben.

A vizsgált időszakban összesen 15 *Könyvszemle* látott napvilágot, amely összesen 189 könyvismertetést, 19 interjút, valamint 62 tanulmányt, önálló írásnak tekinthető alkotást, azaz **mindösszesen 270 tételt tartalmaz**. Ezenkívül apró tördelésben, néhány soros *Mit ír?* illetve *Mit olvas?* kérdéseket tesz fel ismert személyiségeknek, összesen 26 alkalommal.

A *Szemlékben* 74 nagyobb fotót számoltunk össze. Közülük 45 (azaz 61%) ábrázol minden kétséget kizáróan urbánus értékrendű, szellemi vérvonalú személyiséget, körülbelül 25 esetben (33,6%) olyat, aki bár önmagát nem tartja urbánusnak, urbánusbarát irodalmi stílust és világnézetet képvisel, és

talán ha 4 olyan akad (5,4%), akit a klasszikus értékrend szerint népi-nemzetinek tekinthetünk. Mivel ők vannak kevesebben, akár meg is nevezhetjük őket: Sütő András, Ambrus Zoltán, II. Miklós cár és Szolzsenyicin. (Az utóbbi kettő ugyan nem magyar, de hogy nem is urbánus, az biztosra vehető.) Található ezenkívül a *Mit ír?* illetve *Mit olvas?* rovathoz kötötten 23 egészen apró, levélbélyegnél alig nagyobb méretű fotó, amiket külön nem dolgoztunk fel, de biztosan állítható, hogy az ábrázolt személyiségek egymáshoz való arányszámai hasonlóan alakulnak itt is, mint előzőleg.

De maradjunk még a fotóknál. Találtunk ugyanis öt olyan urbánust, akiről 3 fotó is megjelent a *Szemlében*. A többiekéről csak egy vagy maximum kettő. Vagyis ők öten jelentik az urbánusokról közölt fotók pontosan egyharmadát. Miért érdekes ez? Ha valakiről, egy öt érintő írás mellett a fotója is közlésre kerül, az lehet akár véletlen is: gyorsan ki kell tölteni a hiányzó helyet, és a szerkesztő ezt a megoldást választja. Ha két fotót közölnek valakiről egymás után, az még mindig lehet szerencse, ne akarjunk feltétlenül célzatosságot belelátni. De ha egy – amúgy nem túl képgazdag – havi periodika 15 hónapon belül három fotót is közöl valakiről, az már bizony se nem véletlen, se nem szerencse, kizárólag szerkesztői döntés következménye. Mivel az öt érintett író nemcsak arcának fotogenitása alapján, de írásai és szelleme révén is dominánsan uralkodik a *Könyvszemlén*, a Szent Ötök (QUINQUE SANCTORUM) munkanevet adtuk nekik a repertórium készítése közben. Érdemes áttanulmányozni az alábbi táblázatot, ahol a Szent Ötöknek a *Könyvszemle*beli előfordulási gyakorisága van feltüntetve. (A zárójelben levő dőlt számok a repertórium érintett tételeinek jelzetei.)

	írás tőle	írás róla	fotók
1. ESTERHÁZY PÉTER	(218, 219, 220, 221.)	(73, 75, 164, 203.)	3 db
2. NÁDAS PÉTER	(122, 123, 124, 252, 253.)	(18, 219.)	3 db
3. KORNIS MIHÁLY	(239, 240, 241, 242.)	(16, 80, 195.)	3 db
4. KONRÁD GYÖRGY	(234, 235, 236, 237.)	(181.)	3 db
5. MÉSZÖLY MIKLÓS	(250.)	(90, 126, 185.)	3 db

A Szent Ötök tehát egymagukban 31 tételt tesznek ki a 270 közül. De ha tárgyilagosa-

karunk lenni, akkor ez így nem korrekt, ugyanis az Ötök kivétel nélkül szépírók, de a repertórium tartalmaz legalább 35, e műfajtól teljesen idegen recenziót is (szakács-, barkács-, úti-, nyelv-, technikai könyvek ismertetése), ezért, ha az érintett Ötöknek az irodalmi életben betöltött szerepét valóságos arányaiban akarjuk vizsgálni, a 270-ből le kell vonnunk ezt a 35-öt. Az eredmény 235 lesz, ennek pedig a 31, több mint 13%-a. Bár valóságos jelenlétük a *Könyvszemlében* ennél is nagyobb, hiszen az összes megkérdezett, aki a *Mit olvas?* rovatban szerepel, majdnem kivétel nélkül ötüik közül olvas valakit vagy valakiket. (Üdítő változatosságot nyújt ez alól Demszky Gábor, fővárosunk vezetője, aki „lenyűgözve olvassa” a *Zsidó Budapestet*, mert „ez a legalaposabb helytörténeti munka, ami valaha is kezembe került”. Magas pozíciójához illő tisztelettel felhívjuk Demszky úr figyelmét az OSZK helytörténeti gyűjteményére, amelyről, nyilván sok irányú elfoglaltsága miatt, eddig még sosem hallott. A másik nagyon eredeti igényekkel kirukkoló olvasó, Jancsó Miklós, aki nyilván elhúzódozó identitáskeresésének legújabb állomásaként az Őszövetséget és Josephus Flaviust olvasta a tudakozódás napjaiban.)

De hogy végül is mennyi az a 31 tétel, amit a Szent Ötökre áldozott a *Könyvszemle*, akkor világosodik meg igazán, ha sorra vesszük azt a mindösszesen 14 írást, amely nemzeti irodalmunk klasszikusairól szól: Ady (57.), Babits (163.), Jókai (249.), József Attila (22, 182, 231.), Kosztolányi (95.), Madách (162.), Márai Sándor (74, 102, 263.), Móricz (232.), Petőfi (258.), Vörösmarty (125.). Ezzel kész is van.

Szegények, ők bizony 6%-át sem adják az irodalmi anyagnak, vagyis hozzájuk képest a Szent Ötök, több mint kétszeres súllyal nyomnak a latba, még akkor is, ha láthatóan nemzeti klasszikusaink közé vettem a hangsúlyozottan urbánus szellemiségű Márait is. Árulkodó pikantériája még a dolognak, hogy az érintett 14 írás közül, mely nemzeti klasszikusaink emlékét hivatott felidézni, egyet sem írtak a Szent Ötök. Az ő 31 írásuk fontosabb dolgokkal és személyekkel foglalkozik.

De lépünk tovább a Szent Ötöktől, és nézzük meg azokat, akiknek a vakszerencse 2 fotóját helyezte el a *Könyvszemlében*. Ők kilencen vannak, és a társaságból Sütő András úgy rí ki, mint fehérek közül az egyetlen néger, bár fel kell tételeznünk, hogy G. G. Marquezt – az egyetlen külföldit – sem kérdezte meg senki, óhajt-e közösködni ezen a tablón: Bródy János (91.), Göncz Árpád (a kiváló műfordító csak képekkel, személyiségének megnyugtató biztonságával, valamint egyetlen, róla szóló könyv ismertetésével (175.) van jelen, szerénysége nem engedi, hogy szakmabeliként debü-

táljon a *Könyvszemlében*), Mándy Iván (204, 246.), G. G. Marquez (8, 119.), Örkény István (7, 45.), Petri György (193, 257, 258.), Spíró György (76, 191.), Sütő András (51, 93, 190.), Tamás Gáspár Miklós (164, 184, 262.).

Meglepően csak négyen vannak olyanok az urbánus arcképcsarnokban, akikről csupán egy alkalommal közölt képet a *Szemle*. De ez senkit ne tévesszen meg, mert a névsor parádés és sokat ígérő, különösképpen akkor, ha eltekintünk a már halott Máraitól és csak az élőkre koncentrálnak. A sort Donáth László, az evangélikus lelkészi fedőfoglalkozás alatt működő szeretetharcos nyitja (54, 107.), akinek tavaly megjelent könyve, *A szeretet leleménye*, komoly fegyvertény a kereszténység elleni harcban. Őt Faludy mester követi (61, 154, 173.), majd Márai Sándor (74, 102, 263.) és Vámos Miklós (91, 208.) Ez utóbbi a kortárs magyar irodalom legújabb üdvöskéje. Bizton állíthatjuk, ha egy év múlva valaki újra áttekinti a *Könyvszemle* közleményeinek alakulását, akkor a Szent Ötök sereghajtója már nem Mészöly Miklós lesz, de Vámos Miklós. Ő már amúgy is Benjáminként van elfogadva köreikben.

Aztán itt vannak még a fotó nélkül közölt nagyságok. A repertórium hiánytalanul felsorolja őket, ezért most csak három különösen tekintélyes képviselőjüket emelnénk ki: **Eörsi Istvánt** (56, 57, 137, 150.), Farkasházy Tivadart (60, 61, 114, 222, 223.) és György Pétert (39, 76, 226, 227.). Mint látható, ők hárman is 13 írás erejével vannak jelen, vagyis urbanitásukhoz méltó megbecsülést kapnak a *Szemlétől*.

Rövid áttekintésünk summázataként a következő néhány összefüggést érdemes memorizálni: ha a *Népszabadság* havi *Könyvszemléjének* vizsgált szá-

maiban megjelent 270 írást száz százaléknak tekintjük, akkor ennek

63%-át urbánus szerzők,

25%-át urbánusbarát szerzők,

6%-át nemzeti klasszikusok és ugyancsak

6%-át népi elkötelezettségű szerzők gondolatai teszik ki. Ami a könyvismertetésekben recenzált személyek, a beszélgetésekben megszólítottak százalékos megoszlását illeti, biztosan állíthatjuk, arányait tekintve hasonló a fenti statisztikához. Ez annál inkább is így van, mert a *Könyvszemle* szerzői rotációjára erősen jellemző, hogy egymásról, egymásnak írnak kritikát az érintettek: nagyobbik hányaduk az egyik számban, mint elemző, a másik számban, mint elemzett szerepel. Egymás iránti elfogultságuk esetenként az abszurditás határait érinti. Szépen illusztrálja ezt a bemutatott könyvek közül Vámos Miklós *Ha én Bródy volnék*-ja (91.), vagy Nádas Péter írása, az *Orbán Ottóval álmodom* (253.). Ez a sajátos vetésforgó ugyancsak hozzájárul a nyomasztó felismeréshez, hogy a *Szemle* írásai a kívánatosnál jóval belterjesebbek.

Ennyi hozzáfűznivalónk volt a repertóriumhoz és ahhoz a tényhez, hogy a *Népszabadság* – átérezve a hatalmas példányszámból következő erkölcsi felelősséget – annak a bizonyos napi egymilliónak milyen értékrend elfogadását, szellemi takarmány elfogyasztását javasolja *Könyvszemléjében*.

Amelyet különben ezúttal is melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe, mint nemzetünk hullafoltozódásának kortörténeti dokumentumát. A következő *Könyvszemle* november 4-én, szombaton, a *Népszabadság* mellékleteként fog megjelenni.

Ára: 36,- Ft.

(Szócs)

A KÖNYVSZEMLE 1994. június 4. és 1995. augusztus 5. között megjelent 15 számának repertóriumja:

KÖNYVISMERTETÉSEK

1. ALMÁR IVÁN: Barrow: A világyetem születése;
Davies: Az utolsó három perc 1995. márc. 6. old.
2. ALMÁSI MIKLÓS: Th. Bernhard: Egy hátraarc; A pince 1994. júl. 5. old.
3. Amos Oz: Fekete doboz 1994. szept. 4. old.
4. Hemingway: Édenkert 1994. nov. 1. old.
5. Poszler György: Vonások és taszítások 1995. feb. 2. old.
6. Ephraim Kishon: Önéletrajz 1995. márc. 8. old.
7. Örkény István: Egyperces novellák 1995. ápr. 2. old.
8. G. G. Marquez: A szerelemről és más démonokról 1995. máj. 3. old.
9. Kundera: Halhatatlanság 1995. jún. 5. old.
10. Gaarder: Sofia világa 1995. júl. 1. old.
11. ALMÁSI TAMÁS: Irodalmi paródiák 1995. aug. 5. old.
12. AMBRÓZY ISTVÁN: Kovács-Lázár-Mernich: Angol nyelvtan 1995. jan. 7. old.
13. ANDRASSEW IVÁN: Moldova György: Magyarország szennybemenetele 1995. jún. 5. old.
14. A Berlitz útkönyvekről 1995. aug. 8. old.
15. BAKÁCS TIBOR: Parkinson törvénye 1994. aug. 4. old.
16. BALASSA PÉTER: Kornis Mihály: Napkönyv 1994. jún. 3. old.
17. Bergman: Vasárnapi gyerekek 1994. nov. 7. old.
18. Nádas Péter: Esszék 1995. jún. 3. old.
19. BALOGH ERNŐ: Ausztráliai könyvszemle 1995. júl. 5. old.
20. BARNA IMRE: Ch. Sanford: Mick Jagger 1994. okt. 5. old.
21. BAYER JÓZSEF: Bossányi Katalin: „Mindannyian naivak voltunk...” 1995. jan. 7. o.
22. BÁLINT ANDRÁS: József Attila legszebb öregkori versei 1994. jún. 4. old.
23. BÁLINT gazda: Ápoljuk kertjeinket! 1995. márc. 5. old.
24. BÁN ZOLTÁN ANDRÁS: Vikár György: Az Én és a hasonmása 1994. júl. 7. old.
25. BÁRON GYÖRGY: Filmlexikon A-ZS 1995. feb. 4. old.
26. BENEY ZSUZSA: Oravec Imre: Egybegyűjtött versek 1995. máj. 7. old.
27. BIKÁCSY GERGELY: Cook, a boncmester 1995. jan. 6. old.
28. Camus: Az első ember 1995. aug. 3. old.
29. BODOR PÁL: K. Koenen: Ó a Soros! 1994. dec. 6. old.
30. Salamon Pál: A Sorel ház 1995. ápr. 4. old.
31. A Kritérionról 1995. júl. 7. old.
32. P. Lendvai: Honnan – Hová? 1995. aug. 7. old.
33. BOLGÁR GYÖRGY: György Péter: Levél a Mesterhez 1994. júl. 8. old.
34. Nagy interjúkönyv 1995. jan. 5. old.
35. BOROS GÉZA: Csontváry-poszterkönyv 1994. júl. 6. old.
36. Kovács-Sztrés: Az orosz tolvajvilág művészete 1994. nov. 7. old.
37. BOROS JENŐ: Az autóversenyzés könyve 1995. aug. 5. old.
38. BOSSÁNYI KATALIN: V. Bálint Éva: Rendiség a romokon 1994. szept. 5. old.
39. Kéri László és Petsching Mária Zita könyvéről 1995. júl. 2. old.
40. Voszka Éva: Az agyaglábakon álló óriás 1995. júl. 4. old.
41. BÖLCS ISTVÁN: Mészáros Tamás: Rosta 1995. ápr. 5. old.
42. BREUER JÁNOS: Lendvai Ernő munkái 1995. máj. 7. old.
43. BRÓDY ANDRÁS: Petsching Mária Zita: A magyar gazdaság 1990–94. 1995. szept. 5. old.
44. CSÁKI JUDIT: Agatha Christie-egyveleg 1995. feb. 8. old.
45. Örkény István-émlékkönyv 1995. jún. 5. old.
46. CSEPELI GYÖRGY: Goebbels: Napló 1994. júl. 4. old.
47. Sorel: Gondolatok az erőszakról 1994. szept. 7. old.
48. Gáll Ernő: A szocializmus színeváltozásai 1995. feb. 2. old.
49. CSIKI LÁSZLÓ: Bodor Pál: Apám könyve 1994. aug. 7. old.
50. Bogdán László: Eltűnés 1995. ápr. 4. old.
51. Sütő András: Színművek 1995. júl. 1. old.

52. CSUKÁS ISTVÁN: Kormos István művei 1995. jún. 1. old.
53. DOMÁNY ANDRÁS: Huszár Tibor: A hatalom rejtett dimenziói 1995. júl. 7. old.
54. DONÁTH LÁSZLÓ: Asher Cohen: Soá 1994. dec. 8. old.
55. ENYEDI ÁGNES: Angol nyelvkönyvek a svédasztalon 1994. aug. 5. old.
56. EÖRSI ISTVÁN: Danilo Kiš: Lant és sebhelyek 1994. júl. 3. old.
57. Ady feketében 1994. dec. 3. old.
58. FARAGÓ HILDA: Útikönyvek Itáliáról 1994. júl. 7. old.
59. FARKAS ZOLTÁN: Horváth István: Európa megkísértése 1994. okt. 1. old.
60. FARKASHÁZY TIVADAR: Karinthy Frigyes: Így írtok ti 1994. júl. 3. old.
61. Faludy György: Száz könnyű szonett 1995. jún. 8. old.
62. FEHÉR FERENC: Csoóri Sándor: Beszédék, esszék gyűjteménye 1994. jún. 4. old.
63. F. NAGY ANGÉLA: A sütés iskolája kezdőknek és haladóknak 1994. okt. 5. old.
64. FÖLDES ANNA: Aczél Tamás: Vadászat 1994. szept. 7. old.
65. Kertész Ákos: Akár hiszed, akár nem 1995. ápr. 4. old.
66. Szeressük-e a gazdagokat? 1995. júl. 6. old.
67. FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ: Gulácsy Lajos: Pauline Holseel 1995. márc. 1. old.
68. FÜZI LÁSZLÓ: Somlyó György: A negyedik szoba 1995. ápr. 3. old.
69. Sándor Iván: Átváltozások kertje 1995. júl. 3. old.
70. GERGELY GÁBOR: Szántó Piroska: Akt 1994. jún. 2. old.
71. GERŐ ANDRÁS: Vermes Gábor: Tisza István 1994. aug. 7. old.
72. GONDA JÁNOS: Jazz-zenészek lexikona 1994. nov. 4. old.
73. GOTHÁR PÉTER: Esterházy Péter: Búcsúszimfónia 1994. dec. 3. old.
74. GÖRGEY GÁBOR: Márai Sándor: Istenek nyomában 1995. júl. 2. old.
75. GREDEL LAJOS: Esterházy Péter: Egy kéharisnya feljegyzéseiből 1994. júl. 1. old.
76. GYÖRGY PÉTER: Spiró György: T-Boy 1994. jún. 8. old.
77. HANKISS ÁGNES: Rilke: Levelek I. 1995. aug. 3. old.
78. HANKISS ELEMÉR: Lengyel László: Korunkba zárva 1995. jan. 2. old.
79. HEGYI GYULA: II. János Pál: Átlépni a remény küszöbén 1995. dec. 8. old.
80. HELLER ÁGNES: Kocziszkó Éva: Hölderlin; Kornis Mihály: Napkönyv 1994. aug. 8. old.
81. HORGAS BÉLA: Takács Zsuzsa: Tárgyak könyve 1994. júl. 4. old.
82. HORVÁT JÁNOS: A XX. század krónikája 1995. jan. 4. old.
83. JAKAB JÓZSEF: Miért nincsenek sportkönyvek? 1994. nov. 5. old.
84. JANCSÓ MIKLÓS: Hofer – Fél: Magyar népművészet 1994. okt. 4. old.
85. JELES ANDRÁS: Pilinszky János: Naplók, töredékek 1995. júl. 4. old.
86. J. GYŐRI LÁSZLÓ: A klasszikus zene 1994. júl. 7. old.
87. Nagy zeneszerzők és műveik 1995. júl. 4. old.
88. KAJTÁR MÁRIA: Ch. Ransmayr: Az utolsó világ 1995. aug. 4. old.
89. KATONA TAMÁS: Kosáry Domokos Görgey-könyvéről 1994. nov. 1. old.
90. KÁROLYI CSABA: Mészöly Miklós: Hamisregény 1995. aug. 2. old.
91. KÉRI LÁSZLÓ: Vámos Miklós: Ha én Bródy volnék 1994. jún. 8. old.
92. M. Finley: Politika az ókorban 1995. feb. 6. old.
93. KISS GY. CSABA: Sütő András: Heródes napjai 1994. okt. 3. old.
94. KNÉZY JENŐ: J. Klary: Kosárvarázs 1995. feb. 5. old.
95. Kosztolányi Dezső összes novellája 1994. aug. 3. old.
96. KOVÁCS DEZSŐ: Tar Sándor: A mi utcánk 1995. júl. 3. old.
97. KÖNCZÖL CSABA: Beszélgetések Pilinszky Jánossal 1994. okt. 7. old.
98. KÖVÉR LÁSZLÓ: Antall József országgyűlési beszédei 1995. ápr. 5. old.
99. LATOR LÁSZLÓ: Szélgjegyzet három új sakkkönyvhöz 1994. nov. 5. old.
100. LÁNG ZSUZSA: B. Easton Ellis: Amerikai psycho 1994. dec. 7. old.
101. LÁZÁR ERVIN: Nagy László naplója (1975–78) 1994. jún. 5. old.
102. LENGYEL LÁSZLÓ: Márai Sándor: Vasárnapi krónika: A delfin visszanézett 1994. jún. 3. old.
103. Szarajevó (antológia) 1994. júl. 8. old.
104. Orbán Ottó: Kocsmában méléz a vén kalóz 1995. ápr. 1.
105. LÉVAI JÚLIA: Az AIDS-gondolkodás 1994. szept. 7. old.
106. M. S. Stewart: Daltestvérek 1995. jan. 7. old.
107. Donáth László: A szeretet leleménye 1995. márc. 6. old.

108. LIPOVECZ IVÁN: G. Ogger: Bankkárók 1995. máj. 4. old.
109. LUDASSY MÁRIA: Halmi Gábor: A vélemény szabadság határai 1994. júl. 4. old.
110. A politikai filozófia története 1995. márc. 4. old.
111. LUGOSI LUGÓ LÁSZLÓ: Régi fényképezőgépek 1995. ápr. 6. old.
112. MAJLÁTH MIKES LÁSZLÓ: Woody Allen: A szendvics feltalálása 1994. júl. 3. old.
113. Moldova György: Kis aljasságok lányaimnak 1995. feb. 7. old.
114. MÁTYÁS GYŐZŐ: Farkasházy Tivadar: Nem értem 1994. jún. 7. old.
115. MÁTÉ GÁBOR: Molnár Gál Péter: Hogyan kell rossz színházat csinálni? 1994. jún. 5. old.
116. MEGYESI GUSZTÁV: Effel: Az ember teremtése 1995. ápr. 7. old.
117. M. G. P.: Sárközi Mátyás: Színház az egész világ 1995. jún. 4. old.
118. Brigitte Bardot két élete 1995. júl. 8. old.
119. MIKES ÉVA: G. Marquez: Egy előre bejelentett gyilkosság krónikája 1995. aug. 3. old.
120. MOHAI V. LAJOS: A Mairret-sorozatról 1995. aug. 8. old.
121. NAGY ANDRÁS: Balassa Péter: Halálnapló 1995. jan. 2. old.
122. NÁDAS PÉTER: Galgóczi Erzsébet: Fogódzó nélkül 1994. aug. 3. old.
123. G. Grass: Beszéd a veszteségről 1994. okt. 1. old.
124. Szoltsenyicin: Húsvéti körmenet 1995. jan. 1. old.
125. NEMESKÜRTY ISTVÁN: Vörösmarty új kiadásban 1995. jan. 3. old.
126. NÉMETH GÁBOR: Mészöly Miklós: Lassan minden 1994. júl. 2. old.
127. OLASZ SÁNDOR: Jókai Anna: Vörös és vörös 1995. júl. 7. old.
128. PARTI NAGY LAJOS: Kukorelly Endre: Naposterület 1995. feb. 7. old.
129. POMOGÁTS BÉLA: Lázár Ervin: Hét szeretőm 1994. júl. 2. old.
130. Csoóri Sándor: Hattyúkkal ágyútűzben 1995. ápr. 2. old.
131. POPPER PÉTER: Pszichológia – SH Atlasz 1994. júl. 6. old.
132. Anita Naik: Újra egyedül 1995. ápr. 5. old.
133. POSZLER GYÖRGY: Varga Lajos Márton: Kritika két hangra 1994. aug. 4. old.
134. Németh G. Béla: Kérdések és kétségek 1995. máj. 7. old.
135. Ancsel Éva: Az élet, mint ismeretlen történet 1995. aug. 7. old.
136. PÜNKÖSDI ÁRPÁD: Jung Chang: Vadhattyúk 1994. okt. 7. old.
137. RADNÓTI SÁNDOR: Eörsi István: Időm Gombrowiczcsal. 1994. dec. 2. old.
138. RÁDAY MIHÁLY: A kiegyezés kori Budapest 1995. jún. 4. old.
139. REMÉNYI JÓZSEF TAMÁS: Bereményi Géza: A feltűrt gallér 1994. júl. 5. old.
140. Csiki László: Kutya a Holdban 1994. nov. 2. old.
141. Zsugán István: Szubjektív magyar film-történet 1995. feb. 4. old.
142. R. HAHN VERONIKA: Érdekességek a brit könyvpiacról 1995. feb. 7. old.
143. ROMÁNY PÁL: Rab László: Mélyszántás 1995. feb. 6. old.
144. RÓNAY LÁSZLÓ: A bibliai világ atlasza 1994. szept. 2. old.
145. Ambrus Zoltán: Midas király 1995. márc. 3. old.
146. Magyar Zsoltár: 1995. ápr. 3. old.
147. RÓZSA GYULA: Réti István: A nagybányai művésztelep 1994. aug. 4. old.
148. A hirdetéstörténetről 1994. dec. 7. old.
149. SÁNDOR IVÁN: Gergely Ágnes: Absztrakt tehát 1995. aug. 2. old.
150. SERES LÁSZLÓ: Eörsi István: Én és az isten 1994. jún. 7. old.
151. Kerouac: Úton 1994. okt. 5. old.
152. Bukowski: Egy vén kujon jegyzetei 1995. júl. 8. old.
153. Dalos György: A kulcsfigura 1995. aug. 2. old.
154. SOMLYÓ GYÖRGY: Faludy Villonjáról 1994. nov. 3. old.
155. STER ANNA: Németkönyvek és német könyvek a magyar könyvpiacra 1994. nov. 4. old.
156. SURÁNYI PÉTER: Autómárkák és autók enciklopédiája 1995. aug. 5. old.
157. SÜKÖSD MIHÁLY: Fodor András: A hetvenes évek 1995. aug. 7. old.
158. SZAKONYI KÁROLY: Görgey Gábor: Waterloo kellős közepén 1995. jan. 2. old.
159. SZÁSZ IMRE: D. Taylor: Én és a kutyám 1994. nov. 5. old.
160. SZEGŐ TAMÁS, dr.: Dr. Petrik Ferenc: Az Ön ügyvédje 1995. júl. 5. old.
161. SZILÁGYI ÁKOS: Radzinszkij: Az utolsó cár 1995. máj. 8. old.
162. SZINETÁR MIKLÓS: Madách Tragédiájáról 1994. okt. 3. old.
163. TAKÁCS ZSUZSA: Csinszka és Babits levelezése 1995. feb. 2. old.
164. TAMÁS GÁSPÁR MIKLÓS: Esterházy Péter: Egy nő 1995. jún. 3. old.

165. TAR SÁNDOR: Csalog Zsolt: Falak és falromok 1994. jún. 4. old.
166. TIGRIS GYŐRI LÁSZLÓ: Fábry-Wahorn: Elfújta a tigris 1995. márc. 8. old.
167. UNGVÁRI TAMÁS: Magyar Nagylexikon: Britannica Hungarica 1995. jan. 4. old.
168. Spengler: A nyugat alkonya 1995. márc. 4. old.
169. VADAS JÓZSEF: Kozma Károly: Az asztalosmesterségről 1994. jún. 5. old.
170. Bútorkalauz 1995. márc. 6. old.
171. Ékszerek könyve 1995. ápr. 7. old.
172. VÁGVÖLGYI B. ANDRÁS: Jerofejev: Moszkva – Petuski 1994. szept. 4. old.
173. VÁNCSA ISTVÁN: Faludy György: Jegyzetek a kor margójára 1994. júl. 1. old.
174. Szakácskönyvekről 1994. aug. 5. old.
175. VÁSÁRHELYI MIKLÓS: László-Wisinger: Göncz Árpád 1994. aug. 1. old.
176. Churchill háborús emlékiratai 1995. máj. 1. old.
177. VEÉR ANDRÁS: Könyvek az egészséges életért 1995. júl. 5. old.
178. VEKERDY TAMÁS: Vannak-e istenek? 1994. szept. 8. old.
179. Ismeretterjesztés gyerekeknek 1994. dec. 4. old.
180. Nagy színes barkácskönyv 1995. márc. 5. old.
181. VERES ANDRÁS: Konrád György: Kőóra 1994. nov. 2. old.
182. József Attila: Tanulmányok és cikkek 1995. jún. 7. old.
183. VERES MÁRIA: Navarre: A vágyott idő nyomában 1995. ápr. 7. old.
184. VÉGEL LÁSZLÓ: Tamás Gáspár Miklós: Másvilág 1994. szept. 4. old.
185. Mészöly Miklós: Családáradás 1995. jún. 2. old.
186. VITÁNYI IVÁN: Magyar népballadák 1994. okt. 4. old.
187. VITRAY TAMÁS: G. Lineker: Az ifjú labdarúgó 1995. feb. 5. old.
188. VÖLGYI VERA: Útikönyvekről 1995. jún. 4. old.
189. ZALÁN TIBOR: Kántor Péter: Mentafű 1995. márc. 2. old.
190. B. E.–K. D.: Beszélgetés Sütő Andrással 1994. okt. 3. old.
191. BÉRCZES LÁSZLÓ: Beszélgetés Spiró Györggyel 1994. szept. 3. old.
192. Beszélgetés Bereményi Gézával 1994. júl. 5. old.
193. BÖLCS ISTVÁN: Beszélgetés Petri Györggyel 1995. feb. 3. old.
194. DÉSI ANDRÁS: Beszélgetés Peter Weidhaasszal 1995. máj. 2. old.
195. GYŐRI LÁSZLÓ: Beszélgetés Kornis Mihálylyal 1994. jún. 3. old.
196. HEGYI GYULA: Beszélgetés Szabó Istvánnal 1995. feb. 1. old.
197. K. D.: Beszélgetés a Pesti Szalon Kiadóról 1994. júl. 7. old.
198. Beszélgetés a Magyar Könyvklubról 1994. nov. 7. old.
199. Beszélgetés az Unikornis Kiadóról 1995. márc. 7. old.
200. Beszélgetés Morcsányi Gézával 1995. máj. 5. old.
201. Beszélgetés Zentai Péter Lászlóval 1995. jún. 7. old.
202. KOVÁCS DEZSŐ: Springer: a név kötelez 1994. szept. 5. old.
203. LÁNG ZSUZSA: Beszélgetés Eszterházy Péterrel 1994. jún. 1. old.
204. Beszélgetés Mándy Ivánnal 1994. júl. 1. old.
205. MIHANCSIK ZSÓFIA: Beszélgetés Kertész Imrével 1994. aug. 1. old.
206. R. HAHN VERONIKA: Beszélgetés Ian Taylorral 1995. máj. 3. old.
207. TEGYI ENIKŐ: Beszélgetés Edward Albee-val 1995. jan. 3. old.
208. Beszélgetés Vámos Miklóssal 1995. aug. 1. old.

ÖNÁLLÓ ÍRÁSOK, TANULMÁNYOK

209. BABARCZY LÁSZLÓ: Shakespeare 1995. feb. 8. old.
210. BART ISTVÁN: Két százalék nem a világ? 1994. dec. 1. old.
211. BIKÁCSY GERGELY: St. King, a rémgiccentő 1994. nov. 1. old.
212. BRÓDY ANDRÁS: Drámát Sekszpír, 1995. márc. 1. old.
213. Nagy oka van keservemnek... 1995. máj. 4. old.
214. CSORDÁS GÁBOR: Meddig él a könyv? 1995. márc. 7. old.
215. CSUKÁS ISTVÁN: Négy betű az ABC-ből 1994. dec. 5. old.
216. DALOS GYÖRGY: D. Cohn-Benditről 1995. máj. 2. old.
217. EÖTVÖS PÁL: Hétfégi síiskola 1994. dec. 6. old.
218. ESTERHÁZY PÉTER: Olvasó, te utolsó! 1994. jún. 1. old.
219. Nádas Péterről 1994. szept. 1. old.
220. A gyömbér 1994. nov. 8. old.

INTERJÚK

190. B. E.–K. D.: Beszélgetés Sütő Andrással 1994. okt. 3. old.
191. BÉRCZES LÁSZLÓ: Beszélgetés Spiró Györggyel 1994. szept. 3. old.
192. Beszélgetés Bereményi Gézával 1994. júl. 5. old.

221. Mi lesz? Mi legyen? 1995. jún. 1. old.
 222. FARKASHÁZY TIVADAR: Rejtő Jenőről 1994. dec. 2. old.
 223. Ayrton 1995. feb. 5. old.
 224. FÁBRY SÁNDOR: Könyvpiaci tallózás 1995. ápr. 8. old.
 225. GERŐ ANDRÁS: A silányság ellenforradalma 1995. jan. 1. old.
 226. GYÖRGY PÉTER: A Gutenberg-galaxis és a képernyő 1995. feb. 1. old.
 227. A kulturális emlékezet sorsa 1995. júl. 1. old.
 228. HANKISS ÁGNES: Alighieri úr 1994. okt. 7. old.
 229. JANIKOVSZKY ÉVA: Hát most drágább, hát most kevesebb! 1994. dec. 5. old.
 230. JANKOVICS MARCELL: A tündérmeséről 1994. dec. 4. old.
 231. KÁNTOR PÉTER: József Attiláról 1995. ápr. 3. old.
 232. KERTÉSZ ÁKOS: MórícZ Zsigmondról 1995. feb. 3. old.
 233. KÉRI LÁSZLÓ: Ellen-állások 1995. jún. 7. old.
 234. KONRÁD GYÖRGY: Biztatás 1994. jún. 1. old.
 235. Csak kép 1994. szept. 2. old.
 236. A könyv élni akar 1995. jún. 1. old.
 237. Az élettárs marad 1995. aug. 4. old.
 238. KOPÁTSY SÁNDOR: Adóztatni vagy támogatni? 1995. máj. 5. old.
 239. KORNIS MIHÁLY: Emlék és irodalom 1994. szept. 1. old.
 240. Emlék és irodalom 1994. okt. 2. old.
 241. Emlék és irodalom 1994. nov. 2. old.
 242. Kinek, miért, hová? 1995. jún. 2. old.
 243. LÁNG ZSUZSA: Ponyván 1994. aug. 2. old.
 244. LÁZÁR ERVIN: Állatmese 1994. dec. 4. old.
 245. LENGYEL LÁSZLÓ: Benedek Elekről 1994. dec. 3. old.
 246. MÁNDY IVÁN: Szomorj Dezsőről 1995. jan. 8. old.
 247. MÁNYOKI ENDRE: Zalán Tiborról 1995. ápr. 2. old.
 248. MÁRTON LÁSZLÓ: Parti Nagy Lajosról 1994. nov. 3. old.
 249. MEGYESI GUSZTÁV: Jókai Mórról 1994. szept. 3. old.
 250. MÉSZÖLY MIKLÓS: Családáradás (regényrészlet) 1994. nov. 8. old.
 251. M. G. P.: Gazdag Gyuláról 1995. márc. 7. old.
 252. NÁDAS PÉTER: Egy szép jövő vázlata 1995. máj. 2. old.
 253. Orbán Ottóval álmodom 1995. jún. 2. old.
 254. PARTI NAGY LAJOS: Jerofejev vonata 1994. okt. 2. old.
 255. PÁLYI ANDRÁS: Hol a magyar Gombrowicz? 1994. dec. 2. old.
 256. Varsói bestsellerek 1995. márc. 8. old.
 257. PETRI GYÖRGY: Erős várunk a költészet 1994. jún. 2. old.
 258. Petőfi sorsteremtő művészete 1995. márc. 3. old.
 259. RADNÓTI MIKLÓS: Pillangó (novella) 1994. nov. 3. old.
 260. RADNÓTI SÁNDOR: John Le Carré-ről 1995. máj. 8. old.
 261. SZALAI ERZSÉBET: Zengő érc és pengő cimbalom 1995. aug. 1. old.
 262. TAMÁS GÁSPÁR MIKLÓS: Három antropológia 1994. aug. 2. old.
 263. TEGYI ENIKŐ: Márai jogok a világban 1995. júl. 2. old.
 264. TÖRÖK ANDRÁS: A dzsungel könyve 1994. dec. 1. old.
 265. UNGVÁRI TAMÁS: Sherlock Holmes 1994. okt. 8. old.
 266. VAJDA MIHÁLY: Hűség a reményhez 1995. márc. 2. old.
 267. VÁMOS TIBOR: A könyv halála? 1995. ápr. 1. old.
 268. VÉGEL LÁSZLÓ: Sziveri János minden verse 1995. márc. 2. old.
 269. A vajdasági magyar könyvkiadásról 1995. máj. 4. old.
 270. ZÖLD FERENC: Ki fog itt könyvet venni? 1995. máj. 1. old.

